

Lähtölaukaus!

Hyvä lukija, olet todistamassa Finnish Journal of eHealth and eWelfare –lehden syntymää. Miksi tällainen lehti? Vastaus löytyy siitä, mitä ajassamme tapahtuu. Terveys- ja sosiaalialat ovat tietoyhteiskuntakehityksen vauhdittajia ja vauhdittamia. Ne ovat tulleet ja tulevat yhä tietointensiivisemmiksi. Tietoa luodaan, yhdistetään uudeksi tiedoksi, varastoidaan, jaetaan (ja toivottavasti myöskin karsitaan) kiihtyvällä tahdilla yhteiskunnan – meidän kaikkien tarpeisiin. Yhteiskunnan idea on palvelut. Ilman tietoa ei ole palveluita ja ilman sähköistä tietoa ei ole ePalveluita.

Terveys- ja sosiaalialat tarvitsevat aina vain suuremman osan yhteisistä resursseista. Väestö ikääntyy, yhä useampi tarvitsee palveluita ja niiltä odotetaan entistä enemmän. Saman aikaan huoltosuhde heikkenee. Terveys- ja sosiaalipalvelut joutuvat kilpailemaan yhä kovemmin voimavaroista muiden tarpeiden kanssa. Thwaitesin väittäessä, että tarpeiden vuosittainen kasvu on 5 % , kun resurssien on 2,5 % , näyttää saavan empiiristä vahvistusta. Ristiriidan ratkaisuun ei riitä rahaa, sillä talouden kasvu hidastuu. Vaikka raha riittäisikin, niin pula on henkilöstöstä. Julkisen sektorin työntekijöistä eläköityy kymmenessä vuodessa kolmannes. Vuosikymmenen kuluttua julkinen sektori tarvitsisi yli kaksi kolmannesta työmarkkinoille tulevasta työvoimasta. Ennuste on realismia, sen toteutuminen ei.

Kun rahaa ja henkilöstöä ei riitä tuotannon nostoon, jäljelle jää tuottavuuden nostaminen. Se tarkoittaa uusien toimintatapojen, prosessien ja niitä tukevan infrastruktuurin kehittämistä. Tämän tehtävän keskeisin väline tietointensiivisillä aloilla on informaatio- ja kommunikaatioteknologia. Siihen on ladattu paljon odotuksia sekä Euroopan Unionin että kansallisissa linjauksissa, sillä se on ainoa terveys- ja sosiaalialojen resurssi, jolla on potentiaalia kasvaa.

Informaatio- ja kommunikaatioteknologia ei saa kuitenkaan yhteiskunnan kannalta olla päämäärä. Se on vain väline, jonka täytyy aina olla alisteinen sille tavoitteelle, mihin sitä käytetään. Hyödyllinen ja vaikuttava väline edellyttää teknologian ja sen käyttäjien yhteistyötä tarpeiden määrittämisessä, kehittämisessä, käyttöön otossa ja arvioinnissa. Yhteistyö edellyttää vuorovaikutusta ja vuorovaikutus taas alustaa, jossa se tapahtuu. Tuossa on tämän lehden, FinJeHeWin paikka.

Terveys- ja sosiaalialan sähköisen tiedonhallinnan erikoislehtenä FinJeHeW haluaa tarjota lukijoilleen ja kirjoittajilleen alustan, jossa on kiinnostavaa ajantasaista tietoa, tiedettä, tiedotusta, näkökulmia, väittelyäkin ja myös alan yritysten mainoksia. Tuon kaiken tuottajiksi kutsumme Sosiaali- ja terveydenhuollon tietojenkäsittely-yhdistys ja Suomen Telelääketieteen ja eHealth- seurojen jäseniä ja kaikkia asiasta kiinnostuneita. Siksi tämä ensimmäinen numero on vapaasti saatavissa. Seuraaviin numeroihin pääsy on ensin seurojen jäsenetuna tai myöhemmin päätettävää maksua vastaan. Kolmen kuukauden kuluttua ilmestymisestään numerot ovat taas vapaasti saatavissa.

Tämän numero on ensimmäinen askel pitkällä ja haastavalla tiellä kohti kansainvälisesti merkittävää tieteellistä julkaisua, jossa säilyy myös kansallisen uutisoinnin ja tiedotuksen osat. Haastetta on sisällön lisäksi sisällön välittävässä välineessä. Verkkolehden ei pidä olla vain paperisen vastike, vaan sen on kyettävä hyödyntämään sähköisen median tarjoamia uusia mahdollisuuksia. FinJeHeWin onnistuminen riippuu kuitenkin ennen kaikkea sisällöstä. Sen tuottamisessa seurojen jäsenet ja muut asiantuntijat ovat avainasemassa. Voimmeko kehittää FinJeHeWin mieleisemmäksi? Vastaus on Barack Obamaa lainaten: yes, we can!

Ilkka Winblad, Päätoimittaja